

ไม่พอใจคำสั่งฟ้องเพิกถอน (ไม่) ได้ ถ้อยแถลงระหว่างการอุทธรณ์

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้ เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทน เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง แต่ขณะยื่นฟ้องนั้นยังอยู่ระหว่างการอุทธรณ์ในฝ่ายปกครอง

ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (นายกเทศมนตรี) ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงมารับผิดทางละเมิด กรณีมีการเบิกจ่ายเงินค่าจัดเลี้ยงอาหาร อาหารว่าง และเครื่องดื่ม ตลอดจนค่าเลี้ยงรับรองบุคคลต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่ถูกต้องตามระเบียบ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีคำสั่งที่ 562/2556 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2556 เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทน

ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือลงวันที่ 24 ธันวาคม 2556 อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ซึ่งเป็นผู้ทำคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (เทศบาลตำบล) โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้รับหนังสืออุทธรณ์วันที่ 25 ธันวาคม 2556 และนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2557 ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงมารับผิดทางละเมิด เพิกถอนกระบวนการสอบสวน และเพิกถอนคำสั่งที่ 562/2556 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2556

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อเพิกถอนคำสั่งทางปกครองว่า อาจมีได้ 2 กรณี คือ **กรณีที่หนึ่ง** กรณีที่มีการวินิจฉัยสั่งการเกี่ยวกับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วจะฟ้องคดีได้ก็ต่อเมื่อได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว และ**กรณีที่สอง** กรณีที่มีได้มีการวินิจฉัยสั่งการเกี่ยวกับอุทธรณ์ภายในระยะเวลาสำหรับการพิจารณาอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด จะฟ้องคดีได้อย่างเร็วที่สุดก็ต่อเมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้รับอุทธรณ์

ทั้งนี้ ในประเด็นเรื่องระยะเวลาการฟ้องคดีนี้ ที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเคยมีมติตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 240/2558 วินิจฉัยว่า กรณีที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มิได้มีการวินิจฉัยสั่งการเกี่ยวกับอุทธรณ์ภายในระยะเวลา ต้องถือว่าวันที่ครบ 60 วัน เป็นวันที่ผู้อุทธรณ์ได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายครบตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว และสามารถใช้อำนาจฟ้องคดีได้นับแต่วันที่ 61 อันถือว่าเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี กล่าวคือ เริ่มนับวันที่ 61 เป็นวันแรกที่สามารถฟ้องคดีปกครองได้ตามมาตรา 49 ประกอบมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

คดีมีประเด็นที่น่าสนใจคือ ศาลปกครองมีอำนาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาหรือไม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง **ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิฟ้องคดีนี้แล้วหรือไม่**

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งที่ 562/2556 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2556 เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2556 และต่อมาผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ 24 ธันวาคม 2556 อุทธรณ์คัดค้านคำสั่งดังกล่าวซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้รับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2556 ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2557 จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีในขณะที่ยังไม่ล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันสำหรับการพิจารณาอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในการฟ้องคดีปกครองที่กำหนดไว้ในมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ศาลย่อมไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้

ส่วนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด รวมถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องเป็นเพียงขั้นตอนการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ภายในฝ่ายปกครองเพื่อนำไปสู่การจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง ไม่ใช่การกระทำทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลตามมาตรา 42 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 177/2558)

จากคำพิพากษาดังกล่าวนับเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับการใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองว่า ผู้รับคำสั่ง มิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด เนื่องจากเป็นเพียงขั้นตอนภายในของฝ่ายปกครองที่ยังไม่มีผลกระทบต่อผู้ได้รับคำสั่ง ผู้รับคำสั่งจึงมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดี ขณะเดียวกันกรณีฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองดังเช่นคำสั่งเรียกให้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้น จะต้องมีการอุทธรณ์คำสั่งต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง และจะต้องรอให้มีการวินิจฉัยอุทธรณ์หรือรอให้พ้นกำหนดระยะเวลา 60 วัน นับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้รับคำอุทธรณ์ จึงจะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ ซึ่งทั้งสองกรณีเป็นเงื่อนไขแห่งการฟ้องคดีที่สำคัญ และหากไม่ดำเนินการ ศาลปกครองย่อมจะมีอำนาจที่จะรับคำฟ้องไว้พิจารณาพิพากษา ครับ !

นายปกครอง
